

Samenvatting onderzoek 'Seks onder je 25e' Limburg 2023

Het onderzoek

'Seks onder je 25e' is een landelijk onderzoek naar seks en relaties onder jongeren vanaf 12 tot 25 jaar. GGD Zuid Limburg en GGD Limburg-Noord hebben meegewerkt aan dit grootschalige onderzoek*. Het onderzoek is in 2022/2023 afgenomen en bestond uit het invullen van een online vragenlijst over seksuele gezondheid. Jongeren van 12 tot en met 16,5 jaar zijn via hun middelbare school geworven. Jongeren van 16,5 tot en met 24 jaar zijn geworven via een steekproef uit het bevolkingsregister. In Limburg hebben in totaal 3816 jongeren deelgenomen aan het onderzoek (2898 jongeren uit Zuid-Limburg en 918 jongeren uit Midden- en Noord-Limburg).

Anticonceptie en zwangerschap

De meeste jongeren geven aan te genieten van seks. In zuid** geven jongens hun seksleven gemiddeld een 7,1, meiden beoordelen hun seksleven met een 7,2. In noord** geven jongens hun seksleven een 6,8 en meiden beoordelen hun seksleven met een 7,0. Met 18,1 jaar heeft de helft van de jongeren in zuid geslachtsgemeenschap gehad. In noord is dit met 18,4 jaar. Van de seksueel actieve meiden in zuid gebruikt 81% anticonceptie. Dit geldt voor 83% van de seksueel actieve meiden in noord. De pil is nog steeds de meest gebruikte vorm van anticonceptie, gevolgd door het hormoonspiraaltje. *Sebastiaan Pronk, arts seksuele gezondheid bij GGD Limburg-Noord zegt daarover: 'Het is goed nieuws dat jongeren tevreden zijn over hun seksleven. Anticonceptie is een vraagstuk voor zowel meiden als jongens. De grote meerderheid van de seksueel actieve meiden gebruikt wel anticonceptie. Bij het wel of niet gebruiken van anticonceptie is het belangrijk om te kijken of het een bewuste en weloverwogen keuze is. Bij het Expertisecentrum Seksuele Gezondheid Limburg kunnen jongeren gratis terecht met hun vragen over anticonceptie'.*

Bij een onenightstand als laatste sekspartner wordt door 35% van de jongens en 50% van de meiden in zuid geen condoom gebruikt. In noord wordt er door 54% van de jongens en 63% van de meiden geen condoom gebruikt tijdens een onenightstand. Wanneer de laatste sekspartner een seksmaatje is, een losse partner waarmee je vaker seks hebt, dan gebruikt 37% van de jongens en 42% van de meiden in zuid nooit een condoom tegenover 46% van de jongens en 53% van de meiden in noord. Van de jongeren in zuid heeft 2,4% ooit een onbedoelde zwangerschap meegemaakt ten opzichte van 0,8% van de jongeren in noord. Van de jongeren in zuid zou 66% een zwangerschap op dit moment vervelend vinden. In noord geeft 63% van de jongeren aan

een zwangerschap op dit moment vervelend te vinden. Bij een onbedoelde zwangerschap kan men terecht bij het Expertisecentrum Seksuele Gezondheid Limburg voor een gratis keuzehulpgesprek.

Seksueel grensoverschrijdend gedrag en negatieve ervaringen met sexting

In zuid is 22% van de meiden en 6% van de jongens ooit gedwongen om seksuele dingen te doen die men niet wilde. Dit geldt ook voor 20% van de meiden en 5% van de jongens in noord. In zuid heeft 20% van de meiden en 12% van de jongens in de afgelopen zes maanden ongewenst naaktbeelden van iemand ontvangen. In Limburg-Noord gaat het om 17% van de meiden en 11% van de jongens. Ook heeft 0,7% van de jongeren in noord meegemaakt dat een naaktfoto of seksfilmpje tegen hun wil werd verspreid. In zuid heeft 1,4% van de jongeren dit wel eens meegemaakt. Voor professionele hulp na een nare seksuele ervaring, online of offline, kan contact worden opgenomen met het [Centrum Seksueel Geweld Limburg](#).

Seksuele- en genderdiversiteit en seksuele voorlichting

Het overgrote deel van de jongeren geeft aan zich uitsluitend aangetrokken te voelen tot personen van de andere sekse. In zuid geeft 14% van de jongens en 29% van de meiden aan zich niet uitsluitend aangetrokken te voelen tot de andere sekse. In noord geldt dit voor 13% van de jongens en 27% van de meiden. Van deze jongeren in zuid geeft 86% aan het heel normaal te vinden dat zij (ook) op seksegenoten vallen. In noord geeft 84% van deze jongeren dit aan. In zuid beoordelen de jongeren seksuele voorlichting die zij krijgen of hebben gehad met gemiddeld een 5,5 (jongens geven een 5,7 en meiden een 5,2). In noord beoordelen meiden de seksuele voorlichting ook lager (met een 4,9) dan jongens (een 6,0). *Pronk: 'Deze cijfers bieden nog ruimte voor verbetering. Laten we meer oog hebben voor de positieve en plezierige kanten van seks in de voorlichting, dan uitsluitend te spreken over de 'rampenbestrijding' zoals soa's en onbedoelde zwangerschappen. Zo zetten we jongeren op een positieve manier in hun kracht en komen we tegemoet aan de behoefte van jongeren. GGD Zuid Limburg en GGD Limburg-Noord geven trainingen en advies aan professionals over hoe het thema relaties en seksualiteit met kinderen en jongeren kan worden besproken'.*

De resultaten van dit onderzoek bieden op regionaal niveau inzicht in de ervaringen van jongeren op het gebied van liefde, relaties, seks en alles wat hiermee te maken heeft. Op basis van deze nieuwe en actuele inzichten kan er beter worden ingespeeld op de seksuele gezondheidsbevordering van jongeren in Limburg.

Landelijke resultaten

Er zijn geen grote afwijkingen gevonden tussen de regionale en landelijke resultaten. We kunnen daarmee stellen dat de Limburgse bevindingen in lijn zijn met de landelijke cijfers. Op de [website van Seks onder je 25e](#) zijn de landelijke resultaten van het onderzoek te vinden.

*GGD Limburg-Noord heeft data over jongeren van 16,5-25 jaar.
GGD Zuid-Limburg heeft data over jongeren van 12-25 jaar.

** Met zuid wordt het werkgebied van GGD Zuid Limburg bedoeld. Met noord wordt het werkgebied van GGD Limburg-Noord bedoeld.